

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (278) 成语故事 (二七八)

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2566 - 10:30 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร ม.แม่ฟ้าหลวง

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (278) 成语故事 (二七八)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 平易近人 píng yì jìn rén (ผิง อี้ จิ้น เหริน) คำว่า 平易 píngyì (ผิงอี้) แปลว่า ง่าย เรียบง่าย สบายๆ 近人 jìn rén (จิ้นเหริน) แปลว่า เข้าใกล้คน เข้าถึงผู้คน ใกล้ชิดกับผู้คน เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง เข้าถึงได้ง่าย ง่ายๆ เข้าถึงได้สบาย คนที่ทำตัวสบายๆ ไม่ถือตน คำนี้แต่เดิมคือ 平易近民 píngyì jìn mín (ผิงอี้ จิ้นหมิน) โดยคำที่เปลี่ยนไปคือ คำว่า 民 หมิน แปลว่า ประชาชน ซึ่งถูกเปลี่ยนไปเป็นคำว่า 人 เหริน ก็เพื่อเลี่ยงการใช้ซ้ำกับชื่อของจักรพรรดิถังไท่จง 唐太宗 Táng Tàizōng ที่ทรงมีชื่อเดิมว่า 李世民 Lǐ Shìmín (หลี่ ฉื่อหมิน)

ซึ่งถือเป็นข้อห้ามของคนจีนโบราณ ที่ไม่กล้าใช้คำใดๆ ตรงกับชื่อของจักรพรรดิ จึงทำให้สุภาษิตคำนี้มีการเปลี่ยนคำหลังไป สุภาษิตคำนี้ มักใช้กับบุคคลที่เป็นผู้นำองค์กรที่แม้มีตำแหน่งยศสูงส่ง แต่ไม่ทำตัว

สูงส่งตามยศ กลับทำตัวสบายๆ ไม่ถือตน และเป็นคนที่เข้าถึงได้ง่าย มาดูตัวอย่างจากนิทานสภาศิตจีนนี้กัน

ราชวงศ์โจว 周朝 Zhōu cháo (โจว เจา) สามารถโค่นล้มราชวงศ์ซาง **商朝 Shāng cháo (ฉาง เจา)** เจ้านายเก่าได้สำเร็จแล้ว เมื่อถึงคราวต้องปูนบำเหน็จความดีความชอบให้แก่เหล่าขุนศึกขุนนางทั้งหลายที่ได้ร่วมมือ และช่วยเหลือทำให้ราชวงศ์โจว ประสบความสำเร็จได้ โดยพระเจ้าอาของจักรพรรดิโจว พระนามว่าโจวกง **周公 Zhōu gōng (โจว กง)** ได้รับการแต่งตั้งให้ไปกินเมืองหลู **鲁国/魯國 Lǔ guó (หลู กั๋ว)** ในตำแหน่งเจ้าเมือง แต่โจวกงไม่ได้เดินทางไป กลับแต่งตั้งลูกชายตัวเองไปกินเมืองหลูแทน ส่วนตัวเองอยู่เมืองหลวงช่วยงานฮ่องเต้บริหารต่อไป ส่วนอีกคนที่มีคุณความดีความชอบมากก็คือ **เจียงจื่อหย่า 姜子牙 Jiāng ziyá** เขาได้รับการปูนบำเหน็จให้ไปกินเมืองฉี **齐国/齊國 Qí guó (ฉี กั๋ว)**

ถึงตอนนี้มีเรื่องแล้วว่า ในช่วงต้นที่เหล่าขุนนางได้รับการปูนบำเหน็จให้ไปกินเมืองต่างๆ มีสิ่งที่จะต้องทำก็คือ ต้องมารายงานผลการปฏิบัติราชการให้ทางเมืองหลวงทราบเป็นระยะๆ เจ้าเมืองฉีซึ่งก็คือเจียงจื่อหย่า หลังได้บริหารบ้านเมืองไปห้าเดือน ก็เดินทางเข้าเมืองหลวงรายงานความคืบหน้า โจวกงรู้สึกแปลกใจจึงถามเจียงจื่อหย่าว่า ทำไมท่านมารายงานตัวเร็วยิ่งนัก เจียงจื่อหย่าก็ตอบไปว่า หลังจากไปบริหารงานที่รัฐฉีแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่ได้ปรับเปลี่ยนวิถี และขนบธรรมเนียมเดิมของรัฐฉีแต่อย่างใด มีแต่เข้าไปเข้ากับจารีตของรัฐฉี และงานราชการอะไรที่มันยุ่งยากซับซ้อน ก็ปรับให้มันง่ายขึ้น เช่นนี้แล้ว ห้าเดือน งานบริหารก็จัดการเรียบร้อย บ้านเมืองก็เข้าสู่สภาวะปกติได้

ที่มาภาพ <https://new.qq.com/rain/a/20200102A03S6J00>

หลังจากเจียงจื่อหย่ารายงานความคืบหน้าในการบริหารบ้านเมืองแล้วเกือบสามปี เจ้าเมืองหลูก็เดินทางมารายงานความคืบหน้าในการบริหารบ้านเมือง โจวกงจึงถามเจ้าเมืองหลูซึ่งก็คือลูกชายตัวเองว่า ทำไมเจ้า

ถึงมารายงานข่าวเช่นนี้ เจ้าเมืองหลู่ก็ตอบไปว่า เมื่อตัวเองไปครองเมืองหลู่ ก็ได้จัดการปฏิรูปการบริหารราชการ และกิจการจารีตประเพณีต่างๆ ในรัฐหลู่ ทำให้รัฐหลู่เคร่งในกฎ เคร่งในจารีตประเพณี ซึ่งกว่าจะจัดการได้สำเร็จเสร็จสิ้น จึงต้องใช้เวลาถึงสามปี

โจวกงได้ฟังเช่นนั้นพลันถอนหายใจเฮือกใหญ่ พร้อมกับพูดออกมาว่า เห็นที่ภายนอกหน้า เจ้าเมือง และเหล่าข้าราชการแห่งรัฐหลู่ ต้องไปรายงานราชการที่รัฐฉีเป็นแน่แท้ จึงมีคนถามว่า เห็นใดจึงเป็นเช่นนั้น คำตอบที่ได้ก็คือ เจ้าเมืองรัฐฉีทำตัวสบาย ไม่เคร่งครัดในจารีตเก่าๆ แต่แปรเปลี่ยนตามครรลอง เช่นนี้แล้ว ใต้ใจข้าราชการ และเหล่าพสกนิกร ส่วนเจ้าเมืองรัฐหลู่ ทำตัวสูงส่ง ยึดติดในจารีตเก่าๆ ไม่ยอมเข้ากับครรลองของถิ่นนั้น แต่กลับไปเปลี่ยนแปลงเขา เช่นนี้แล้วก็ไม่ได้ใจคน

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：态度温和，和蔼可亲，使人容易接近。

成語比喻：態度溫和，和藹可親，使人容易接近。

Chéngyǔ bǐyù: Tàidù wēnhé, hé'ǎikěqīn, shǐ rén róngyì jìējìn.

เฉิงยฺหวี่ ปี้ยฺวี: ไท่ตุ่ เวินเหอ, เหอไเอ่ เชอซิ่น, ฉื่อ เหวริน หรงอี ฉีเยจิ้น

ภาษิตเปรียบเทียบว่า ท่าทีอ่อนโยนและเป็นมิตร ทำให้ผู้คนเข้าถึงได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

我们想要得到的新领导就是平易近人，对工作人员十分关心。

我們想要得到的新領導就是平易近人，對工作人員十分關心。

Wǒmen xiǎng yào dédào de xīn lǐngdǎo jiùshì píngyì jìnrén, duì gōngzuò rényuán shífēn guānxīn.

หฺว่วเมิน เสี่ยง เหยา เตอเต้า เตอะ ซิน หลิงเต้า จั้วฉื่อ ผิงอี จิ้นเหริน, ตฺย กงจั้ว เหวรินหยวน ฉื่อเฟิน กวาน ซิน

ผู้นำคนใหม่ที่พวกเรา ต้องการก็คือคนที่เข้าถึงได้ง่าย และใส่ใจพนักงาน